# Tezkiretü'l-Evliya: Dördüncü Makam

## Malik bin Dinar ve Nefs ile Mücadele Sanatı

Ölümsüzlük, ölmeden önce ölmektir.

NotebookLM

# Nefsin Terbiyesi

Hasan-ı Basri'nin çağdaşı, zühd ve takva yolunun öncüsü. O, ruhunu vahşi bir at gibi terbiye eden, açlığı manevi bir gıda olarak gören bir hakikat eridir.

*“Bedenin padişahı ol ki, kendine karşı kendin çıktığından hiçbir hasım senin karşına çıkamaz.”*

NotebookLM

# Kırk Yıllık Oruç

Malik, hurma diyarı Basra'da yaşamasına rağmen, tam kırk yıl boyunca ağzına tek bir hurma sürmedi. Nefsi her istediğinde, iradesiyle set çekti.

"Ey Basralılar! Hurma yemediğim için karnımda hiçbir eksiklik olmadı. Her gün hurma yediğiniz için de sizin karnınızda hiçbir şey artmadı."

NotebookLM

# Nefis ile Pazarlık

Kırk yılın sonunda nefsi dayanamadı. Bir gece hatiften “Hurma ye ve nefsi kayddan kurtar!” sesi geldi. Malik, nefsiyle bir anlaşma yaptı:

“Eğer bir **hafta boyunca hiç uyumadan** ibadet eder ve oruç tutarsan, sana o hurmayı vereceğim.”

NotebookLM

# İmtihan ve Zillet

Hurmayı alıp camiye gittiğinde, bir çocuk bağırdı: “Bir Yahudi camiye girdi!” Çünkü Malik, hurmayı saklarken şüpheli ve yabancı görünüyordu.
Üzerini aradılar ve hurmayı buldular.

Eğer hurma yemekte bunca zillet varsa, vallahi ben onu yemem.

NotebookLM

# Tövbekar Genç

Malik, sefahat içinde yaşayan zengin bir gençle karşılaşır. Genci uyarır. Genç sorar: **“Benim gibisi için bir kapı var mıdır?”** Malik cevaplar: **“Allah, tövbe edenin dostudur.”**

Genç, tüm malını dağıtır ve **“Dost, itaatten** razıdır” diyerek yola düşer.

NotebookLM

# Hac Yolunda Karşılaşma

Yıllar sonra Malik o genci Mekke'de görür. Genç bir 'kuru çöp' gibi kalmış, benzi solmuş, gözleri çukurlaşmıştır. Ama **maneviyatı**, bedeni tükenirken **zirveye ulaşmıştır.**

*"O, bize dostundan el çek, dedi."*

NotebookLM

# Vuslat Anı

Genç, Malik'ten bir ayet okumasını ister. Malik okur. İlahi kelamı duyan genç bir nara atar ve ruhunu teslim eder.

**Kulum, senin bütün günahlarını bağışladım. Ama hatırının köşesinden diğer birine meylederek O'na şirk koşarsan, seni hiç affetmem!**

NotebookLM

# Rıza ve Teslimiyet

Bir gün Malik’in vücudunda yaralar açılmış, eşek arıları bu yaraları yiyordu. “Seni kurtaralım” diyenlere izin vermedi.

“Afiyette olmak benim ihtiyarım, belada olmak da O’nun ihtiyarıdır. Ben asla kendi ihtiyarımı O’nun ihtiyarına tercih etmem.”

NotebookLM

# Şefkatin Hefkatin Hakikati

Annesi, Malik’in ibadet ve riyazetten zayıfladığını görünce “Nefsine rıfk ile muamele et” derdi. Malik’in cevabı, gerçek merhametin ne olduğunu gösterir:

> “Anneciğim, ben de onun rahatını istiyorum. Bir kaç gün bela ve çile çekecek ama, ebedi olarak rahat edecek!”

NotebookLM

# Malik bin Dinar’dan Hikmetler

Kalbin katılaşması ve bedenin zayıflaması, seni ilgilendirmeyen şeylerle meşgul olmandandır.

Dünya sevgisi ile ahiret sevgisi bir kalpte asla birleşmez; biri girince diğeri çıkar.

İki hayır arasında kalırsan, nefsinin hoşlanmadığını seç. Çünkü nefis ancak şerri arzular.

NotebookLM

# Dördüncü Makamın Özü

Malik bin Dinar'ın hayatı, dünya nimetlerinden el çekip, ebedi olana yönelmenin destanıdır. O, yoklukta varlığı bulmuş, açlıkta doyuma ulaşmıştır.

**Dünyayı dünyaya bırak, Ahireti kalbinde taşı.**

NotebookLM